

Фонд
Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

ПІДСУМКИ 2024 РОКУ:

в очікуванні справедливого миру?

МЕТОДОЛОГІЯ

Всеукраїнське опитування проведено **Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва** спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з **29 листопада по 14 грудня 2024 року**.

Методом face-to-face опитано **1518 респондентів** віком від 18 років, які проживають у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях та місті Києві.

У Запорізькій, Донецькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях – лише на тих територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії.

Опитування проводилося за стратифікованою багатоступеневою вибіркою із застосуванням випадкового відбору на перших етапах формування вибірки та квотного методу відбору респондентів на заключному етапі, коли здійснювався відбір респондентів за статево-віковими квотами. Структура вибіркової сукупності відтворює демографічну структуру дорослого населення територій, на яких проводилося опитування, станом на початок 2022 року за віком, статтю, типом поселення.

Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Разом із тим, додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Склад макрорегіонів:

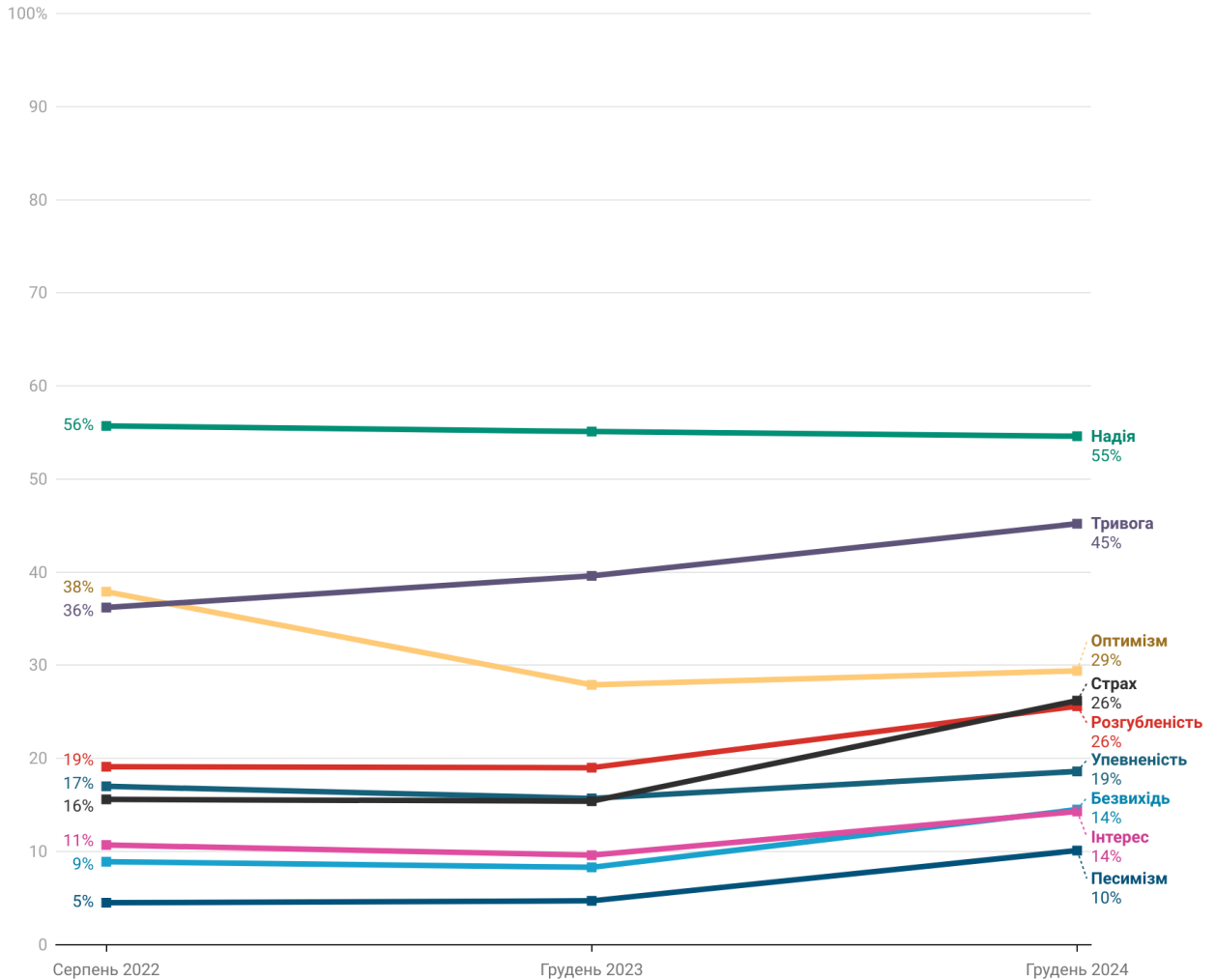
- Захід – Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька області;
- Центр – Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області, а також місто Київ;
- Південь – Запорізька, Миколаївська, Херсонська та Одеська області;
- Схід – Дніпропетровська, Донецька, Харківська області.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Думаючи про своє майбутнє, респонденти найчастіше відчують надію (55%), тривогу (45%), оптимізм (29%), страх (26%) та розгубленість (26%). Порівняно з серпнем 2023 року та груднем 2023 року респонденти почали частіше повідомляти про такі негативні почуття, як страх (+11% за рік), розгубленість (+7% за рік), безвихідь (+6% за рік), тривогу (+6% за рік) і песимізм (+5% за рік), коли думають про своє майбутнє.

Q: Які почуття виникають у Вас, коли Ви думаєте про своє майбутнє?

Респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на території, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Молодші респонденти (18–39 років), думаючи про своє майбутнє, частіше відчували такі позитивні емоції, як оптимізм (+9%), інтерес (+9%) та впевненість (+6%), порівняно зі старшими (40+ років). Водночас рідше повідомляла про такі емоції, як страх (-8%), тривогу (-7%), розгубленість (-5,5%). Ця різниця особливо помітна, якщо порівнювати емоції наймолодшої вікової групи (18–29 років) із найстаршою (60+ років): оптимізм серед молоді зустрічається на 18% частіше, а тривога – на 16% рідше. До того ж молодь (18–29 років) є єдиною серед вікових груп, яка частіше відчувала не тільки надію (60%), а й оптимізм (38%) щодо свого майбутнього, ніж тривогу (36%) за нього.

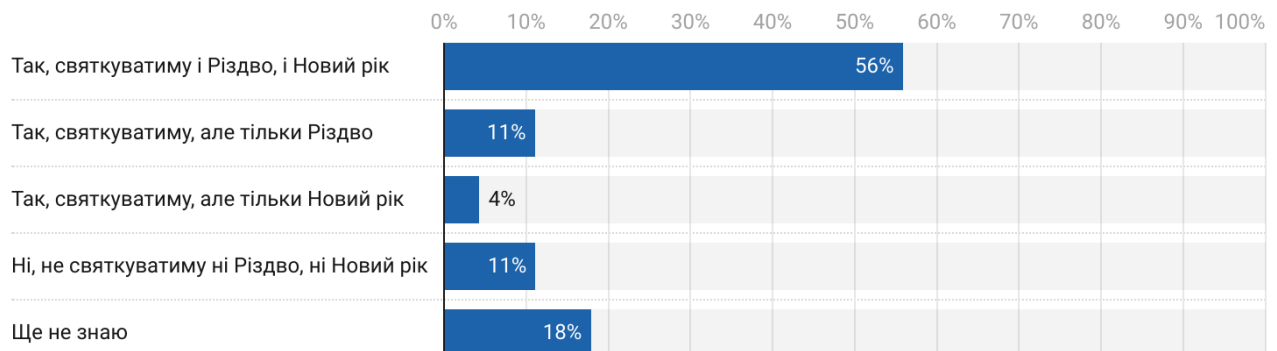
Надія та тривога щодо свого майбутнього залишаються провідними почуттями респондентів незалежно від макрорегіону їхнього нинішнього проживання.

Респонденти, які умовно добре забезпечені фінансово та матеріально, частіше відчували оптимізм (+14,5%), надію (+12%), впевненість (+10%) та рідше відчували страх (-11%), думаючи про своє майбутнє, ніж бідні та вкрай бідні респонденти.

Абсолютна більшість респондентів (56%) святкуватиме цього року і Різдво, і Новий рік. Лише Різдво святкуватиме 11% опитаних, а лише Новий рік – 4%. Не святкуватимуть жодне з зазначених свят 11% респондентів і 18% ще не визначилися. Молодь (18–29 років) рідше (-10%) повідомляла, що не планує святкувати жодне зі свят, ніж респонденти, яким за 60 років.

Q: Чи святкуватимете Ви цього року Різдво чи Новий рік?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Традиція святкувати тільки Різдво значно поширеніша (+17%) серед респондентів, які до повномасштабного вторгнення проживали у західних областях. Респонденти, що до повномасштабного вторгнення проживали у південних і східних областях, рідше повідомляли (-22%, майже половина всіх респондентів із цих макрорегіонів), що планують святкувати обидва чи одне зі свят. Це зумовлено як більшою часткою тих, хто впевнений, що цього року не святкуватиме (+10,5%), так і тих, хто ще не визначився (+12%).

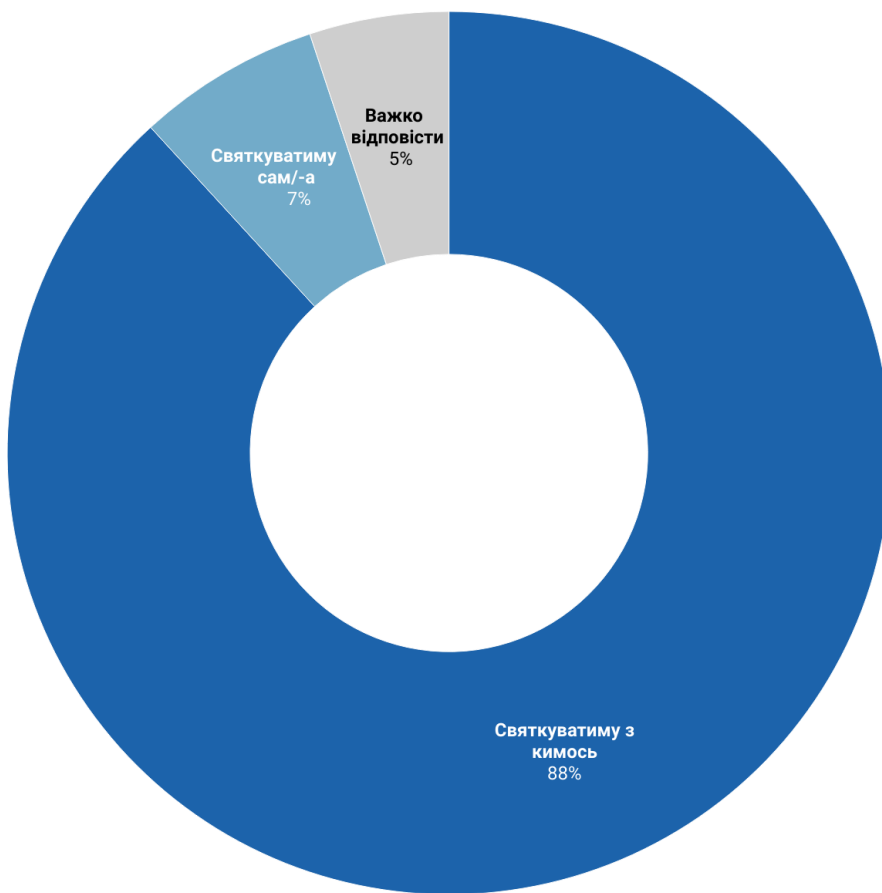
Респонденти, що живуть за межею бідності, на 11% рідше святкують і Різдво, і Новий рік, ніж бідні чи умовно забезпечені респонденти.

Попри наратив, що святкування під час війни можуть дозволити собі лише люди, які далекі від її реалій і забули про неї, респонденти, що мають близьких людей, які брали/беруть участь у військових діях під час російсько-української війни, а також ті, чиї близькі перебувають на тимчасово окупованих територіях, так само часто святкуватимуть Новий рік і Різдво цього року, що й респонденти, які не мають таких близьких.

Більшість тих, хто святкуватиме хоча б одне зі свят, проведуть його в колі з іншими людьми (88%). На самоті планують святкувати 7% опитаних. Найчастіше це респонденти зі східних областей (+7%), порівняно з респондентами з інших макрорегіонів, а також вкрай бідні респонденти (+7%), порівняно з більш заможними респондентами.

Q: Ви плануєте святкувати сам/-а чи з кимось?

Серед респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік. Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на території, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

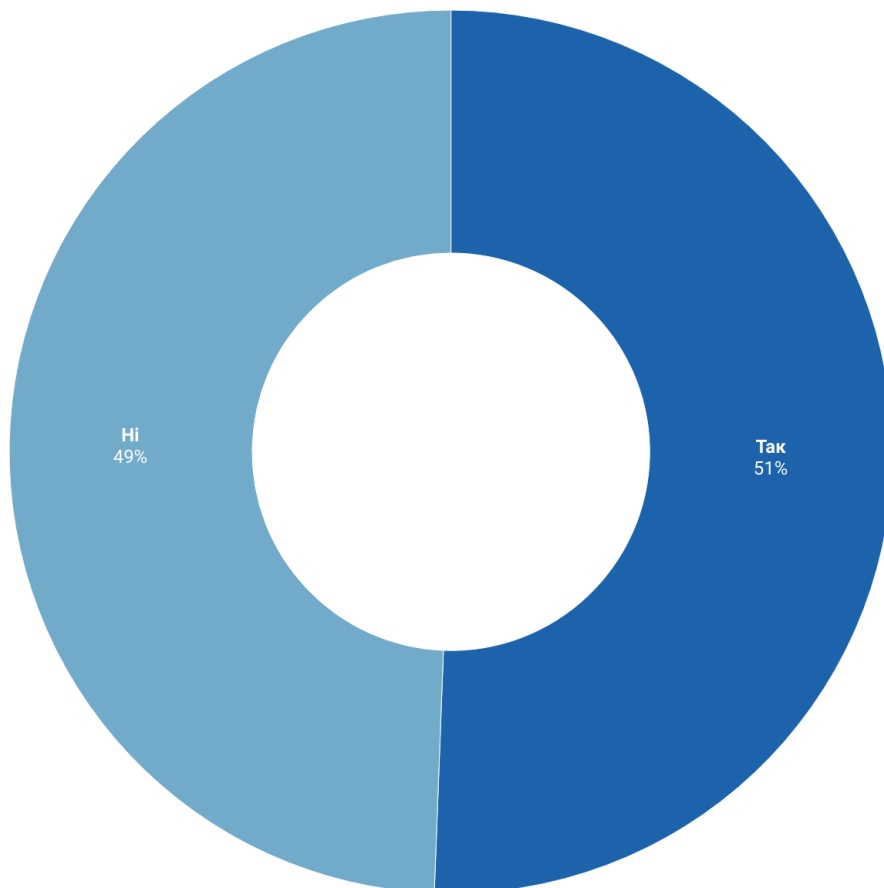
Source: DIF • Created with Datawrapper

Респонденти, які мають близьких людей, що брали/беруть участь у військових діях під час російсько-української війни, та респонденти, що мають близьких на тимчасово окупованих територіях, також планують в переважній більшості святкувати у колі інших, а не на самоті. Не залишаться на самоті під час свят й 87% тих, хто не зможе відсвяткувати Новий рік чи Різдво з тим, з ким би хотілося.

Загалом частка респондентів, які мають людей, з якими б хотіли провести свята, але вірогідно не зможуть цього зробити, становить 50,5%. Більше таких респондентів серед молоді (18–29 років) порівняно зі старшими віковими категоріями: 57% і 48%, відповідно. Респонденти, які мають близьких людей, що брали/беруть участь у військових діях під час російсько-української війни, і респонденти, що мають близьких на тимчасово окупованих територіях, на 18% та 9% частіше повідомляли, що мають людей, з якими б хотіли провести свята, однак вірогідно не зможуть цього зробити.

Q: Чи є у Вас людина, з якою б Ви хотіли відсвяткувати, однак вірогідно не зможете цього зробити?

Серед респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік. Респонденти могли обрати один варіант відповіді

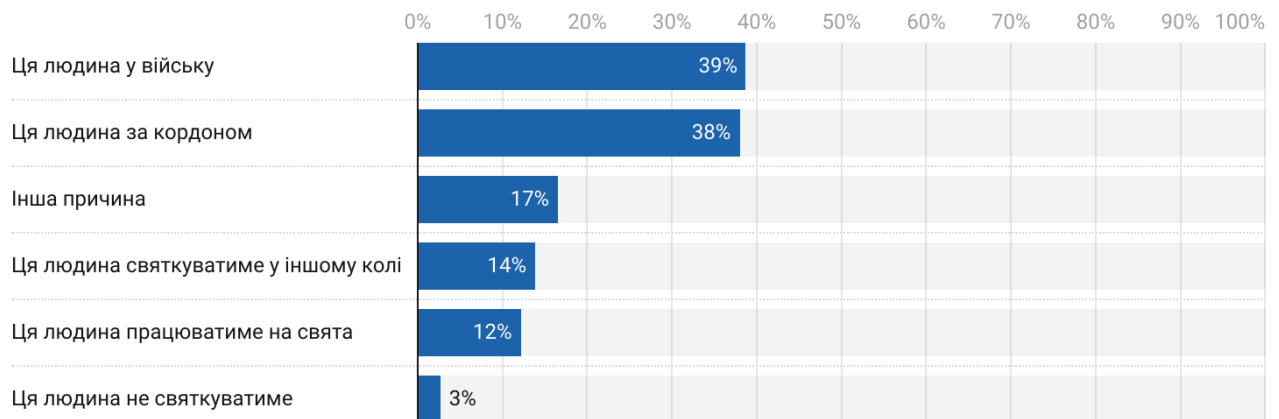
Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Серед респондентів, які мають бажану людину, з якою хотіли б відсвяткувати, однак не зможуть цього зробити, відносна більшість зазначає, що причиною цього є перебування близької людини у війську (39%) або за кордоном (38%).

Q: Які з наступних тверджень найкраще описують причину, чому Ви вірогідно не зможете відсвяткувати з тією людиною, з якою хотіли б?

Серед респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік та які мають людину, з якою б хотіли відсвяткувати, однак вірогідно не зможуть цього зробити. Респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді

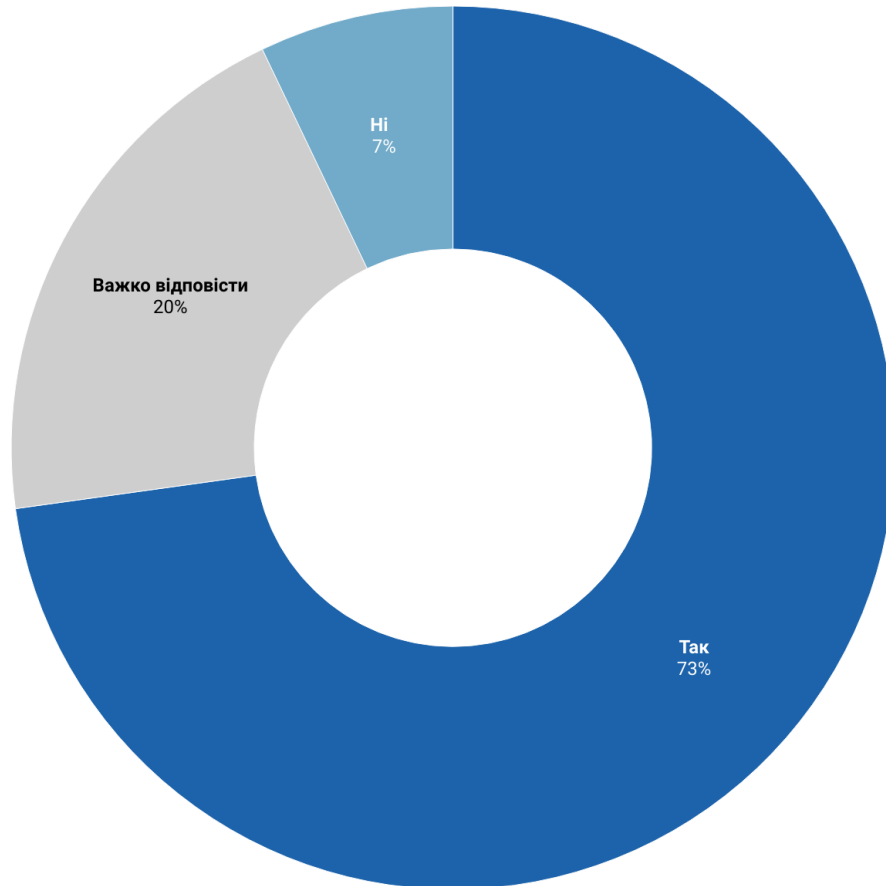
Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Абсолютна більшість опитаних (73%) вважає, що Росія має виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів. Не згодні з цим 7% респондентів, і ще 20% – не визначилися з позицією щодо цього питання.

Q: На Вашу думку, чи повинна Росія виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Source: DIF • Created with Datawrapper

Серед умов, які, на думку респондентів, має виконати Росія для початку мирних переговорів, найчастіше згадуються припинення обстрілів українських територій, які наразі не є окупованими й де не ведуться бойові дії (54%), а також виведення Росією військ з усієї території України в міжнародно визнаних кордонах (46,5%).

Q: Оберіть з нижче перелічених ті умови, за яких, на Вашу думку, є прийнятним початок мирних переговорів з Росією:

Серед респондентів, які вважають, що Росія повинна виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів. Респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

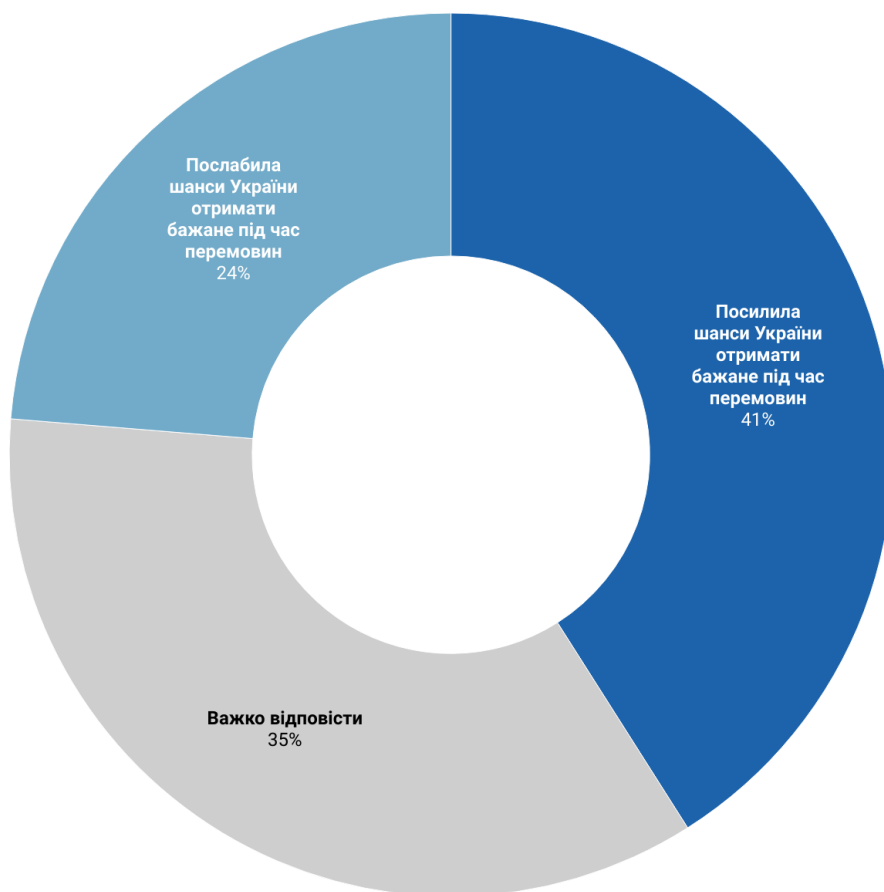
Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Вкрай бідні та бідні респонденти були менш схильні (-9%) наполягати на виведенні Росією військ з усієї території України як передумови для початку мирних переговорів порівняно з умовно заможними респондентами.

Більшість опитаних (41%) вважає, що наступальна операція ЗСУ у Курській області (Російська Федерація) посилила шанси України досягти бажаного під час мирних переговорів. Однак частка респондентів, які не мають чіткої оцінки, теж значна – 35%. Переконані, що наступальна операція послабила переговорні позиції України, 24% опитаних.

Q: На Вашу думку, як вплинула на позицію України під час можливих мирних перемовин наступальна операція ЗСУ на територію Росії у Курській області?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Source: DIF • Created with Datawrapper

Частка респондентів, які не погоджуються, що наступальна операція ЗСУ в Курській області посилила шанси України на переговорах, зростає з віком.

Найбільш негативно оцінюють наступальну операцію на Курщині респонденти з південних областей: 40% погоджуються, що вона послабила переговорні позиції України, 38% – вважають, що посилила. Серед респондентів зі східних областей частка тих, хто погоджується, що завдяки наступальній операції позиція України на переговорах посилилася, становить лише 38%, що нижче, ніж у центральних та західних областях. Це частково пояснюється більшою часткою респондентів у цьому макрорегіоні, які не мають чіткої позиції з цього питання.

Респонденти, які мають близьких, що проживають на тимчасово окупованих територіях, виявилися більш скептичними у своїй оцінці наслідків для переговорів наступальної операції ЗСУ в Курській області.

Порівняно з червнем 2023 року, на 14 відсоткових пунктів зросла частка респондентів, готових підтримати вступ України до НАТО у разі, якщо частка українських територій залишиться окупованою Росією. Наразі з цим згодні 47% опитаних. Не готові підтримати вступ до НАТО, якщо частина території України буде окупованою, 36%, що на 16 відсоткових пунктів менше, ніж у 2023 році.

Q: Чи підтримали б Ви вступ до НАТО у разі, якщо частина українських територій залишиться окупованою Росією?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

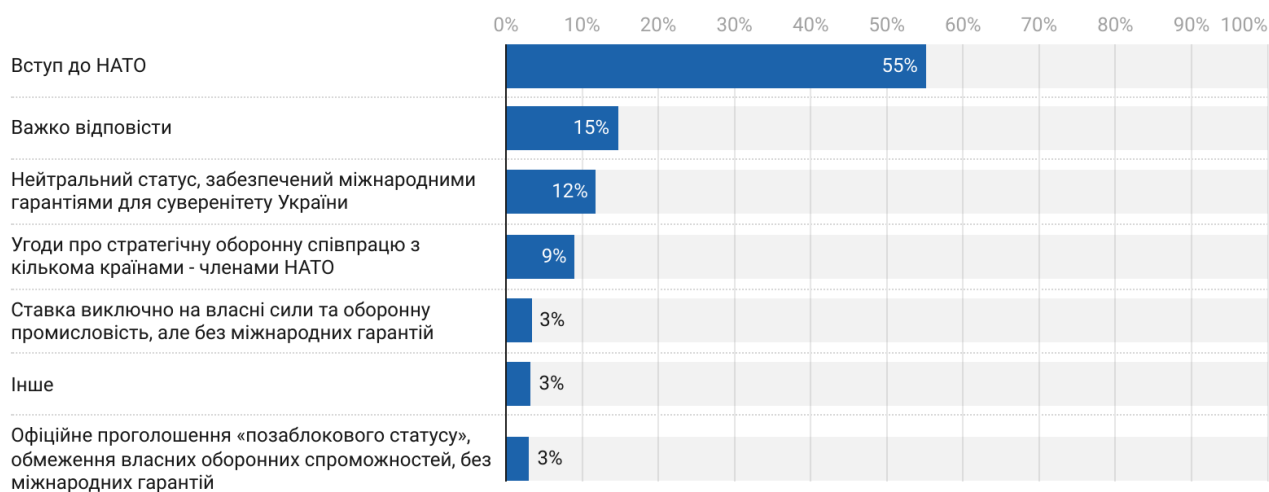
Source: DIF • Created with Datawrapper

Частіше про неготовність підтримати вступ до НАТО, якщо частина українських територій залишиться окупованою, повідомляли: респонденти, старші 50 років (40%); респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у східних (36%), центральних (38%), південних (48%) областях; респонденти, які живуть за межею бідності (46%); респонденти, які мають близьких на тимчасово окупованих територіях (42%).

На думку 55% опитаних, найкращим варіантом гарантування безпеки для України є вступ до НАТО. Нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями, підтримує 12% опитаних. Із запропонованих варіантів найменш надійними з точки зору безпеки країни для респондентів виявилися позаблоковий статус України з обмеженням власних оборонних спроможностей і ставка винятково на власні сили зі збереженням оборонних спроможностей. Ці сценарії підтримало по 3% респондентів.

Q: Який варіант гарантування безпеки був би, на Вашу думку, найкращий для України?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

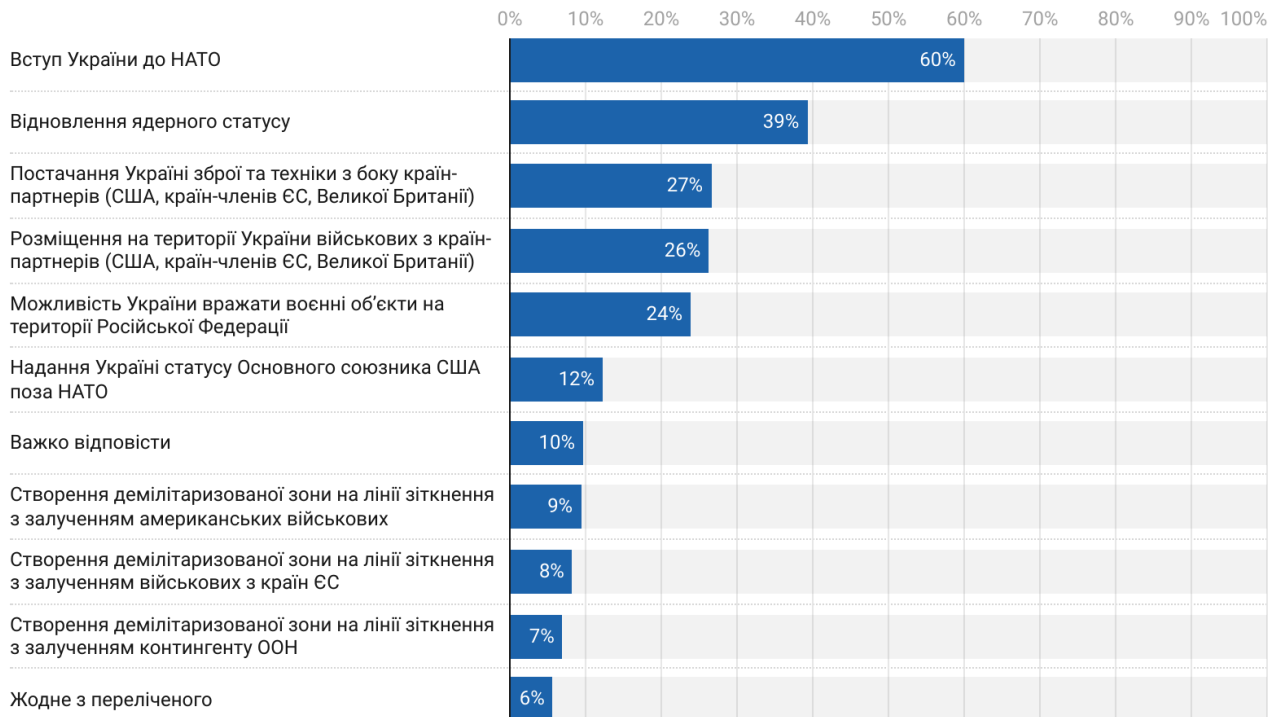
Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Найбільші розбіжності серед різних категорій респондентів спостерігаються у ставленні до вступу до НАТО та нейтрального статусу, забезпеченого міжнародними гарантіями. Вступ до НАТО частіше підтримують: респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у західних (+31%) та центральних (+20,5%) областях; бідні (+16%) та умовно забезпечені респонденти (+18%); респонденти, які не мають близьких на тимчасово окупованих територіях (+16%). На противагу, нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями, частіше підтримують: респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у східних (+9%) та південних (+9%) областях; респонденти, які живуть за межею бідності (+9%); респонденти, які мають близьких на тимчасово окупованих територіях (+8%).

60% опитаних вважають, що унеможливити повторну військову агресію з боку Росії здатен вступ України до НАТО. Серед інших оборонних стратегій, які можуть бути ефективними для захисту від повторного нападу Росії, респонденти також часто називали **відновлення ядерного статусу держави (39%)**. Найменш ефективною із запропонованих стратегій, на думку респондентів, є створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення незалежно від того, чиї війська будуть залучені до її контролю.

Q: Які з наступних заходів, на Вашу думку, унеможливлять повторну військову агресію з боку Російської Федерації?

Респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

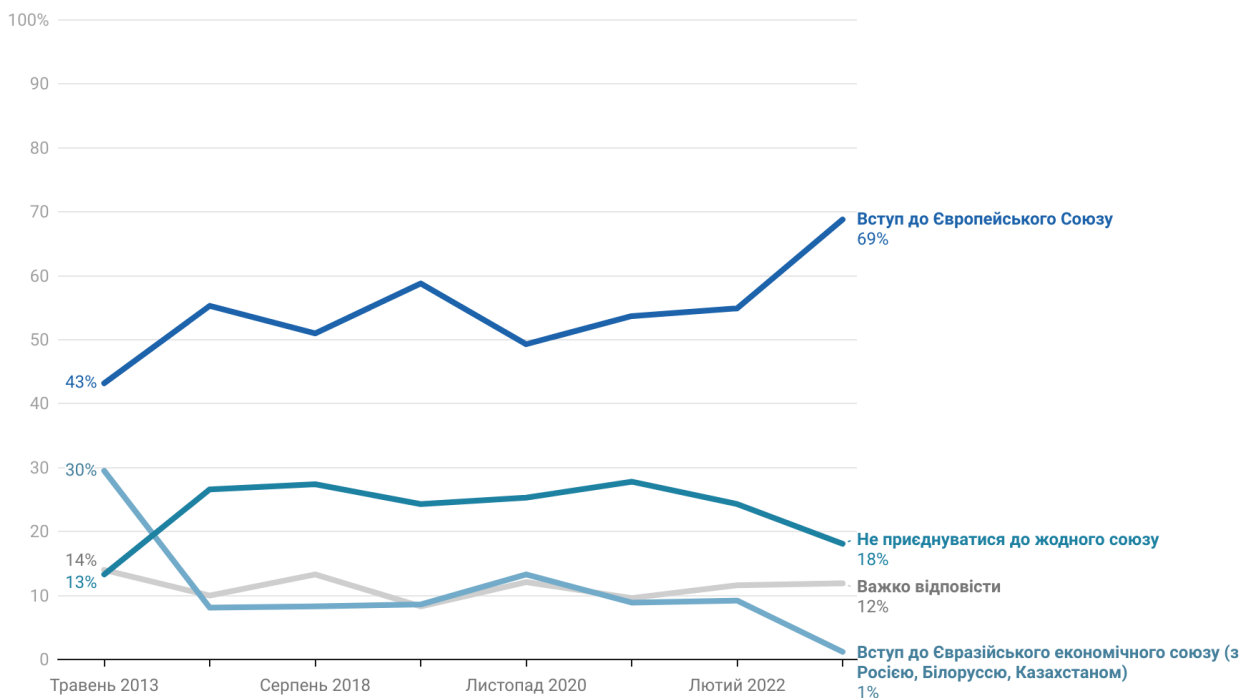
Респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у східних областях, відчували більше труднощів під час визначення заходів, які могли б унеможливити повторну військову агресію з боку Росії, порівняно з респондентами з інших макрорегіонів.

Вступ України до НАТО та відновлення ядерного статусу є найпоширенішими варіантами відповідей серед усіх респондентів незалежно від макрорегіону проживання до повномасштабного вторгнення, фінансового становища чи наявності близьких на тимчасово окупованих територіях. Найчастіше про відновлення ядерного статусу згадували респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у південних областях: 61,5% порівняно з медіанним значенням у 37% серед решти макрорегіонів.

Підтримка вступу до Європейського Союзу досягла рекордного рівня за весь період моніторингу Фонду «Демократичні ініціативи»: **69% опитаних підтримують європейську інтеграцію України, що на 14 відсоткових пунктів більше, ніж у лютому 2022 року**. Ідею не приєднуватися до жодного союзу підтримало 18% респондентів.

Q: Яким інтеграційним напрямом має йти Україна?

Респонденти могли обрати один варіант відповіді

Опитування проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова у період з 29 листопада по 14 грудня 2024 року на території, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Методом face-to-face опитано 1518 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,6%.

Джерело: DIF • Створено за допомогою Datawrapper

Респонденти від 18 до 49 років на 11,5% частіше повідомляли про підтримку вступу до Європейського Союзу порівняно з респондентами, яким за 50 років. Респонденти, які до повномасштабного вторгнення проживали у центральних та західних областях, на 16% частіше підтримували євроінтеграцію, ніж жителі південних та східних областей. Опитані, які живуть за межею бідності, на 18% рідше виступали за вступ України до ЄС, ніж бідні та умовно заможні респонденти.

ТАБЛИЦІ

1. Які почуття виникають у Вас, коли Ви думаєте про своє майбутнє? (у %, респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Серпень 2022	Грудень 2023	Грудень 2024
Оптимізм	37,9	27,9	29,4
Байдужість	1,3	1,9	3,6
Радість	4,6	3,6	3,7
Безвихідь	8,9	8,3	14,5
Упевненість	17,0	15,7	18,6
Розгубленість	19,1	19,0	25,6
Задоволеність	2,1	2,0	2,9
Песимізм	4,5	4,7	10,1
Надія	55,7	55,1	54,6
Тривога	36,2	39,6	45,2
Інтерес	10,7	9,6	14,3
Страх	15,6	15,4	26,2
Інше	0,8	0,5	1,2
Важко відповісти	2,3	2,4	3,5

1.1 Розподіл за віком респондентів (n=1516; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Оптимізм	38,2	36,4	28,0	30,9	19,8
Байдужість	5,5	3,1	4,9	3,9	2,1
Радість	5,7	4,1	2,9	1,1	4,2
Безвихідь	12,0	13,3	11,7	18,5	16,6
Упевненість	22,8	21,5	19,1	15,7	15,9
Розгубленість	22,2	22,7	25,2	29,8	27,9
Задоволеність	3,8	3,2	2,3	2,9	2,7
Песимізм	9,0	10,2	9,5	12,4	10,0
Надія	59,9	55,1	57,1	50,6	52,8
Тривога	36,3	42,3	46,5	44,4	52,5
Інтерес	22,4	17,7	12,1	11,2	10,9
Страх	21,2	21,6	29,7	24,2	31,5
Інше	1,5	0,8	1,6	1,3	1,2
Важко відповісти	3,8	4,2	4,7	3,6	1,9

1.2 Розподіл за макрорегіоном поточного проживання (n=1516; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Оптимізм	25,1	32,5	26,3	30,9
Байдужість	2,7	3,8	3,3	4,8
Радість	4,4	2,1	6,3	4,5
Безвихідь	12,4	15,6	17,5	13,8
Упевненість	20,4	18,6	19,9	15,9
Розгубленість	29,1	26,7	23,2	20,5
Задоволеність	2,2	1,9	8,1	3,1
Песимізм	9,9	9,9	14,1	8,9
Надія	55,4	59,5	51,7	45,9
Тривога	48,9	49,8	47,6	30,0
Інтерес	14,6	15,0	13,7	13,2
Страх	34,5	24,8	32,7	14,7
Інше	0,8	0,8	3,6	1,3
Важко відповісти	2,9	3,0	4,4	4,9

1.3 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1481; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Оптимізм	18,7	26,8	37,2
Байдужість	2,7	3,6	4,1
Радість	2,1	2,8	5,3
Безвихідь	19,8	16,6	10,8
Упевненість	12,8	15,6	24,6
Розгубленість	31,9	27,8	21,6
Задоволеність	2,9	2,8	3,3
Песимізм	9,9	13,6	7,2
Надія	39,4	56,8	60,5
Тривога	47,1	48,9	42,1
Інтерес	10,9	12,0	17,9
Страх	36,1	27,8	20,6
Інше	1,1	0,4	2,1
Важко відповісти	3,2	3,3	3,4

2. Чи святкуватимете Ви цього року Різдво чи Новий рік? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	55,8
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	11,0
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	4,3
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	11,1
Ще не знаю	17,8

2.1 Розподіл за віком респондентів (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	69,8	60,8	59,0	52,0	44,5
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	4,5	7,0	9,7	11,6	18,0
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	5,0	6,7	3,2	2,8	3,9
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	5,8	9,6	9,0	12,0	15,8
Ще не знаю	14,9	15,9	19,1	21,6	17,8

2.2 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	60,1	59,4	50,0	46,7
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	22,0	9,2	5,0	4,1
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	2,3	5,4	3,3	5,0
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	2,5	11,1	15,6	19,1
Ще не знаю	13,1	14,9	26,1	25,1

2.3 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1488; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	43,8	55,7	62,0
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	15,2	11,5	8,4
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	3,3	4,4	4,4
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	19,6	11,0	7,9
Ще не знаю	18,1	17,4	17,3

2.4 Розподіл за наявністю близьких, які брали участь у військових діях під час російсько-української війни (n=1517; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі, які воювали	Немає близьких, які воювали
Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	55,5	56,6
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	11,2	10,7
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	4,1	4,8
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	10,6	12,2
Ще не знаю	18,6	15,7

2.5 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1425; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Так, святкуватиму і Різдво, і Новий рік	48,1	58,5
Так, святкуватиму, але тільки Різдво	11,5	11,1
Так, святкуватиму, але тільки Новий рік	3,5	4,1
Ні, не святкуватиму ні Різдво, ні Новий рік	14,0	10,4
Ще не знаю	22,9	15,9

3. Ви плануєте святкувати сам/-а чи з кимось? (n=1083; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Святкуватиму сам/-а	6,7
Святкуватиму з кимось	88,2
Важко відповісти	5,1

3.1 Розподіл за макрорегіоном поточного проживання (n=1083; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Святкуватиму сам/-а	7,4	4,9	3,8	12,0
Святкуватиму з кимось	88,8	90,3	93,3	78,3
Важко відповісти	3,8	4,8	2,9	9,7

3.2 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1061; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Святкуватиму сам/-а	12,7	4,2	6,5
Святкуватиму з кимось	81,5	88,9	90,1
Важко відповісти	5,8	6,9	3,4

3.3 Розподіл за наявністю близьких, які брали участь у військових діях під час російсько-української війни (n=1080; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі, які воювали	Немає близьких, які воювали
Святкуватиму сам/-а	6,2	7,4
Святкуватиму з кимось	88,5	87,7
Важко відповісти	5,3	4,9

3.4 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1017; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Святкуватиму сам/-а	9,6	6,0
Святкуватиму з кимось	85,9	88,9
Важко відповісти	4,5	5,1

3.5 Розподіл за наявністю людини, з якою б хотіли відсвяткувати, однак вірогідно не зможуть цього зробити (n=1017; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є така людина	Немає такої людини
Святкуватиму сам/-а	7,9	5,4
Святкуватиму з кимось	87,2	89,3
Важко відповісти	4,9	5,3

4. Чи є у Вас людина, з якою б Ви хотіли відсвяткувати, однак вірогідно не зможете цього зробити? (n=1083; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Так	50,5
Ні	49,3
Немає відповіді	0,2

4.1 Розподіл за віком респондентів (n=1081; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Так	57,1	51,9	48,5	47,6	48,1
Ні	42,9	47,2	51,5	51,8	51,9
Немає відповіді	0,0	0,9	0,0	0,6	0,0

4.2 Розподіл за наявністю близьких, які брали участь у військових діях під час російсько-української війни (n=1081; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі, які воювали	Немає близьких, які воювали
Так	56,4	38,6
Ні	43,2	61,4
Немає відповіді	0,4	0,0

4.3 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1016; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Так	57,4	48,2
Ні	42,6	51,7
Немає відповіді	0,0	0,1

5. Які з наступних тверджень найкраще описують причину, чому Ви вірогідно не зможете відсвяткувати з тією людиною з якою хотіли б? (n=544; % респондентів, які святкуватимуть Різдво або Новий рік та які мають людину, з якою б хотіли відсвяткувати, однак вірогідно не зможуть цього зробити; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

Ця людина за кордоном	37,9
Ця людина у війську	38,7
Ця людина працюватиме на свята	12,1
Ця людина святкуватиме у іншому колі	13,8
Ця людина не святкуватиме	2,6
Інша причина	16,5

6. На Вашу думку, чи повинна Росія виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Так	72,8
Ні	7,1
Важко відповісти	20,1

7. Оберіть з нижче перелічених ті умови, за яких, на Вашу думку, є прийнятним початок мирних переговорів з Росією: (n=1108; % респондентів, які вважають, що Росія повинна виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

Припинення Росією обстрілів українських територій, які наразі не є окупованими та на яких не ведуться бойові дії	53,8
Тимчасове припинення вогню російськими військами	27,1
Виведення Росією військ з території Запорізької АЕС	30,8
Виведення Росією військ з територій, окупованих після 24 лютого 2022 року (окремі райони Донецької та Луганської областей, а також Крим лишаються окупованими)	34,9
Виведення Росією військ з території України в міжнародно визнаних кордонах, за виключенням Криму	15,9
Виведення Росією військ з усієї території України в міжнародно визнаних кордонах	46,5
Жодне з переліченого	1,4
Важко відповісти	2,7

7.1 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1108; % респондентів, які вважають, що Росія повинна виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Припинення Росією обстрілів українських територій, які наразі не є окупованими та на яких не ведуться бойові дії	54,3	54,3	54,7	51,6
Тимчасове припинення вогню російськими військами	31,8	25,7	17,2	30,4
Виведення Росією військ з території Запорізької АЕС	34,4	29,4	39,6	23,9
Виведення Росією військ з територій, окупованих після 24 лютого 2022 року (окремі райони Донецької та Луганської областей, а також Крим лишаються окупованими)	32,1	35,6	36,7	35,8
Виведення Росією військ з території України в міжнародно визнаних кордонах, за виключенням Криму	15,4	12,4	22,7	20,8
Виведення Росією військ з усієї території України в міжнародно визнаних кордонах	47,0	50,6	51,9	32,8
Жодне з переліченого	2,6	0,4	0,0	3,0
Важко відповісти	2,1	1,4	1,9	7,2

7.2 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1087; % респондентів, які вважають, що Росія повинна виконати певні умови, аби Україна погодилася на початок мирних переговорів; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Припинення Росією обстрілів українських територій, які наразі не є окупованими та на яких не ведуться бойові дії	56,3	53,3	54,0
Тимчасове припинення вогню російськими військами	23,4	29,9	26,1
Виведення Росією військ з території Запорізької АЕС	30,0	31,1	30,8
Виведення Росією військ з територій, окупованих після 24 лютого 2022 року (окремі райони Донецької та Луганської областей, а також Крим лишаються окупованими)	35,2	39,8	30,7
Виведення Росією військ з території України в міжнародно визнаних кордонах, за виключенням Криму	15,8	15,1	16,6

Виведення Росією військ з усієї території України в міжнародно визнаних кордонах	40,1	44,6	51,7
Жодне з переліченого	1,0	1,4	1,3
Важко відповісти	3,1	1,9	2,0

8. На Вашу думку, як вплинула на позицію України під час можливих мирних перемовин наступальна операція ЗСУ на територію Росії у Курській області? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Посилила шанси України отримати бажане під час перемовин	41,0
Послабила шанси України отримати бажане під час перемовин	23,7
Важко відповісти	35,3

8.1 Розподіл за віком респондентів (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Посилила шанси України отримати бажане під час перемовин	47,7	44,9	40,3	38,0	36,7
Послабила шанси України отримати бажане під час перемовин	15,4	22,9	24,5	26,8	26,7
Важко відповісти	36,9	32,2	35,2	35,2	36,6

8.2 Розподіл за макрорегіоном поточного проживання (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Посилила шанси України отримати бажане під час перемовин	45,4	40,3	38,2	38,4
Послабила шанси України отримати бажане під час перемовин	19,6	21,8	39,9	23,5
Важко відповісти	35,0	37,9	21,9	38,1

8.3 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1424; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Посилила шанси України отримати бажане під час перемовин	33,2	44,0
Послабила шанси України отримати бажане під час перемовин	33,5	20,1
Важко відповісти	33,3	35,9

9. Чи підтримали б Ви вступ до НАТО у разі, якщо частина українських територій залишиться окупованою Росією? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Червень 2023	Грудень 2024
Так	19,5	23,8
Скоріше так	13,1	23,2
Скоріше ні	16,4	16,6
Ні	35,5	19,4
Важко відповісти	15,5	17,0

9.1 Розподіл за віком респондентів (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Так	50,6	51,3	50,1	47,0	39,8
Ні	33,2	31,2	33,0	38,2	41,7
Важко відповісти	16,2	17,5	16,9	14,8	18,5

9.2 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Так	57,6	43,1	40,0	45,1
Ні	28,3	37,6	47,8	36,0
Важко відповісти	14,1	19,3	12,2	18,9

9.3 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1487; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Так	36,2	48,1	50,9
Ні	46,0	35,2	32,4
Важко відповісти	17,8	16,7	16,7

9.4 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1426; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Так	42,1	49,6
Ні	42,0	34,1
Важко відповісти	15,9	16,3

10. Який варіант гарантування безпеки був би, на Вашу думку, найкращий для України? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

Вступ до НАТО	55,1
Угоди про стратегічну оборонну співпрацю з кількома країнами - членами НАТО	9,0
Нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями для суверенітету України	11,8
Ставка виключно на власні сили та оборонну промисловість, але без міжнародних гарантій	3,3
Офіційне проголошення «позаблокового статусу», обмеження власних оборонних спроможностей, без міжнародних гарантій	3,0
Інше	3,2
Важко відповісти	14,6

10.1 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Вступ до НАТО	69,4	59,3	39,4	38,2
Угоди про стратегічну оборонну співпрацю з кількома країнами - членами НАТО	8,3	7,8	10,6	11,0
Нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями для суверенітету України	5,8	11,2	17,8	17,2
Ставка виключно на власні сили та оборонну промисловість, але без міжнародних гарантій	2,3	2,1	6,1	5,0
Офіційне проголошення «позаблокового статусу», обмеження власних оборонних спроможностей, без міжнародних гарантій	1,0	2,7	4,4	5,3
Інше	2,0	3,7	6,1	2,3
Важко відповісти	11,2	13,2	15,6	21,0

10.2 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1487; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Вступ до НАТО	41,7	57,5	59,9
Угоди про стратегічну оборонну співпрацю з кількома країнами - членами НАТО	5,8	8,9	10,4
Нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями для суверенітету України	19,6	11,6	8,9
Ставка виключно на власні сили та оборонну промисловість, але без міжнародних гарантій	2,9	3,2	3,7
Офіційне проголошення «позаблокового статусу», обмеження власних оборонних спроможностей, без міжнародних гарантій	3,6	2,5	3,2
Інше	3,6	1,8	4,4
Важко відповісти	22,8	14,5	9,5

10.3 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1424; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Вступ до НАТО	43,8	59,6
Угоди про стратегічну оборонну співпрацю з кількома країнами - членами НАТО	8,6	9,0
Нейтральний статус, забезпечений міжнародними гарантіями для суверенітету України	17,9	10,3
Ставка виключно на власні сили та оборонну промисловість, але без міжнародних гарантій	3,8	3,1
Офіційне проголошення «позаблокового статусу», обмеження власних оборонних спроможностей, без міжнародних гарантій	4,2	2,4
Інше	2,6	3,0
Важко відповісти	19,1	12,6

11. Які з наступних заходів, на Вашу думку, унеможливлять повторну військову агресію з боку Російської Федерації? (у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

Вступ України до НАТО	60,0
Відновлення ядерного статусу	39,3
Можливість України вражати воєнні об'єкти на території Російської Федерації	23,9
Надання Україні статусу Основного союзника США поза НАТО	12,3
Постачання Україні зброї та техніки з боку країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	26,6
Розміщення на території України військових з країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	26,3
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням американських військових	9,4
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням військових з країн ЄС	8,3
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням контингенту ООН	7,0
Жодне з переліченого	5,7
Важко відповісти	9,7

11.1 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1518; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Вступ України до НАТО	72,7	61,2	58,9	42,7
Відновлення ядерного статусу	41,2	37,1	61,5	28,9
Можливість України вражати воєнні об'єкти на території Російської Федерації	25,0	25,2	22,7	20,7
Надання Україні статусу Основного союзника США поза НАТО	8,5	12,6	14,1	15,3
Постачання Україні зброї та техніки з боку країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	24,1	30,8	30,5	19,1
Розміщення на території України військових з країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	26,8	29,5	30,2	17,3
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням американських військових	3,4	13,4	11,2	8,0
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням військових з країн ЄС	1,8	7,9	18,5	11,5
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням контингенту ООН	2,6	6,0	15,0	10,0
Жодне з переліченого	5,2	3,6	5,9	10,4
Важко відповісти	8,2	6,9	8,1	18,1

11.2 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1487; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Вступ України до НАТО	44,0	63,3	64,7
Відновлення ядерного статусу	34,2	37,7	43,4
Можливість України вражати воєнні об'єкти на території Російської Федерації	24,6	23,0	24,8
Надання Україні статусу Основного союзника США поза НАТО	12,1	11,3	13,4
Постачання Україні зброї та техніки з боку країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	17,2	28,9	29,2
Розміщення на території України військових з країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	19,9	25,1	31,5
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням американських військових	7,3	9,2	10,7
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням військових з країн ЄС	2,6	8,8	10,8
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням контингенту ООН	5,3	6,6	8,6
Жодне з переліченого	8,9	5,2	4,7
Важко відповісти	18,2	8,2	6,4

11.3 Розподіл за наявністю близьких, які наразі проживають на тимчасово окупованих територіях України (n=1425; у %; респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді)

	Є близькі з ТОТ	Немає близьких з ТОТ
Вступ України до НАТО	49,4	64,5
Відновлення ядерного статусу	46,2	37,3
Можливість України вражати воєнні об'єкти на території Російської Федерації	20,6	25,5
Надання Україні статусу Основного союзника США поза НАТО	14,2	11,9
Постачання Україні зброї та техніки з боку країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	25,6	28,0
Розміщення на території України військових з країн-партнерів (США, країн-членів ЄС, Великої Британії)	23,5	27,4

Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням американських військових	11,7	8,8
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням військових з країн ЄС	8,1	8,3
Створення демілітаризованої зони на лінії зіткнення з залученням контингенту ООН	10,3	6,0
Жодне з переліченого	6,9	4,9
Важко відповісти	15,2	8,1

12. Яким інтеграційним напрямом має йти Україна? (у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Травень 2013	Червень 2017	Серпень 2018	Червень 2019	Листопад 2020	Грудень 2021	Лютий 2022	Грудень 2024
Вступ до Європейського Союзу	43,2	55,3	51,0	58,8	49,3	53,7	54,9	68,8
Вступ до Євразійського економічного союзу (з Росією, Білоруссю, Казахстаном)	29,5	8,1	8,3	8,6	13,3	8,9	9,2	1,2
Не приєднуватися до жодного союзу	13,3	26,6	27,4	24,3	25,3	27,8	24,3	18,1
Важко відповісти	14,0	10,0	13,3	8,3	12,1	9,6	11,6	11,9

12.1 Розподіл за віком респондентів (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60+ років
Вступ до Європейського Союзу	74,0	74,9	73,7	64,0	61,0
Вступ до Євразійського економічного союзу (з Росією, Білоруссю, Казахстаном)	0,8	0,3	0,4	0,8	2,7
Не приєднуватися до жодного союзу	13,2	14,0	16,5	18,8	24,4
Важко відповісти	12,0	10,8	9,4	16,4	11,9

12.2 Розподіл за макрорегіоном проживання до повномасштабного вторгнення (n=1518; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Захід	Центр	Південь	Схід
Вступ до Європейського Союзу	78,7	70,7	58,9	58,4
Вступ до Євразійського економічного союзу (з Росією, Білоруссю, Казахстаном)	0,3	0,6	3,3	2,2
Не приєднуватися до жодного союзу	14,4	15,5	20,0	26,6
Важко відповісти	6,6	13,2	17,8	12,8

12.3 Розподіл за фінансовим становищем респондентів (n=1488; у %; респонденти могли обрати один варіант відповіді)

	Вкрай бідні	Бідні	Умовно забезпечені
Вступ до Європейського Союзу	54,5	71,0	73,4
Вступ до Євразійського економічного союзу (з Росією, Білоруссю, Казахстаном)	2,2	0,8	1,1
Не приєднуватися до жодного союзу	27,4	17,9	14,5
Важко відповісти	15,9	10,3	11,0